

Hà Giang: Sai phạm trong quản lý đất rừng, trách nhiệm thuộc Nguyên Chủ tịch tỉnh và lãnh đạo các Sở

16:42 05/07/2018

Thanh tra Chính phủ vừa ban hành Thông báo kết luận thanh tra việc quản lý và sử dụng đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường quốc doanh theo Chỉ thị số 11/2016 của Thủ tướng Chính phủ tại tỉnh Hà Giang.

Hà Nội, ngày 18 tháng 6 năm 2018

THÔNG BÁO KẾT LUẬN THANH TRA
Về việc quản lý và sử dụng đất có nguồn gốc
từ nông, lâm trường quốc doanh theo Chỉ thị số 11/CT-TTg ngày 04/4/2016
của Thủ tướng Chính phủ tại tỉnh Hà Giang

Ngày 26/01/2018, Thanh tra Chính phủ ban hành Kết luận thanh tra số 146/KL-TTCP về việc quản lý và sử dụng đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường quốc doanh theo Chỉ thị số 11/CT-TTg ngày 04/4/2016 của Thủ tướng Chính phủ tại Hà Giang. Kết luận thanh tra đã được Phó Thủ tướng thường trực Trương Hòa Bình chỉ đạo tại Văn bản số 4346/VPCP-V.I ngày 11/5/2018 của Văn phòng Chính phủ.

Căn cứ Điều 39 Luật Thanh tra số 56/2010/QH12 ngày 01/7/2010 quy định về công khai kết luận thanh tra; Điều 46 Nghị định số 86/2011/NĐ-CP ngày 29/11/2011 của Chính phủ về hướng dẫn thực hiện Luật Thanh tra; Quy chế công khai Kết luận thanh tra của Thanh tra Chính phủ ban hành kèm theo Quyết định số 1885/QĐ-TTCP ngày 31/7/2012 của Tổng Thanh tra Chính phủ.

Tổng Thanh tra Chính phủ thông báo Kết luận thanh tra như sau:

I. NỘI DUNG THANH TRA

Thanh tra việc quản lý và sử dụng đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường quốc doanh tại tỉnh Hà Giang theo Chỉ thị số 11/CT-TTg ngày 04/4/2016 của Thủ tướng Chính phủ.

II. NỘI DUNG KẾT LUẬN QUA KẾT QUẢ THANH TRA

1). Những kết quả đạt được.

- Sau khi được thành lập vào những năm 1961, các nông, lâm trường quốc doanh đã có những đóng góp tích cực vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội, giải quyết việc làm, cải thiện đời sống cho đồng bào dân tộc, ổn định chính trị, bảo đảm trật tự an toàn xã hội trên địa bàn. Có nông, lâm trường đã trở thành nòng cốt phát triển ngành hàng nông, lâm sản quan trọng; tạo điều kiện để hình thành và phát triển vùng sản xuất nguyên liệu tập trung, tạo thuận lợi cho xây dựng cơ sở chế biến nông, lâm sản, góp phần thay đổi diện mạo khu vực vùng biên giới, vùng đồng bào dân tộc.

- Công tác quản lý và sử dụng đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường quốc doanh trên địa bàn tỉnh Hà Giang đã từng bước có chuyển biến và có đóng góp một phần vào thành tựu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 16/6/2003 của Bộ Chính trị; Nghị định số 170/2004/NĐ-CP; Nghị định số 200/2004/NĐ-CP của Chính phủ.

Thông báo kết luận thanh tra việc quản lý và sử dụng đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường quốc doanh theo Chỉ thị số 11/2016 của Thủ tướng Chính phủ tại tỉnh Hà Giang

Kết luận của Thanh tra Chính phủ (TTCP) cho thấy, trong một thời gian dài, đất đai do các nông, lâm trường quốc doanh quản lý, sử dụng tại tỉnh Hà Giang chủ yếu được giao trên bản đồ, không thực hiện đo đạc, cắm mốc, xác định ranh giới cụ thể trên thực địa, cho nên việc giao, quản lý và sử dụng đất cũng không cụ thể. Căn cứ để quản lý, giao đất là các bản đồ có độ chính xác thấp, hồ sơ giấy tờ cũ, không được hiệu chỉnh.

Đối với đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường nay giao cho các Ban quản lý rừng thuộc các huyện quản lý cũng chưa có hồ sơ kỹ thuật và pháp lý về đất đai. Ranh giới giữa đất rừng sản xuất với đất rừng phòng hộ còn chưa rõ ràng tạo kẽ hở cho một số vi phạm trong quá trình rà soát, sắp xếp như chặt phá rừng, khai thác rừng không đúng pháp luật, kinh doanh, làm nhà ở vào đất rừng, làm giảm hiệu quả quản lý đất đai có nguồn gốc từ đất nông, lâm trường.

Gỗ nghiến bị khai thác trái phép ở rừng đặc dụng Phong Quang (Vị Xuyên, Hà Giang)

Thông báo cũng nêu rõ: Đất rừng phòng hộ và đất tại các Công ty lâm nghiệp qua các giai đoạn không quản lý được, hồ sơ quản lý đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường của các huyện và các ban quản lý rừng phòng hộ không được lưu giữ tại Sở Tài nguyên và Môi trường.

Không chỉ vậy, cơ quan thanh tra phát hiện năm 1993, UBND huyện Bắc Quang cấp 2 giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trái thẩm quyền với tổng diện tích 17,4 ha (Công ty lâm nghiệp Vĩnh hảo 7,7 ha, Công ty cổ phần chè Hùng Anh 9,7 ha) vi phạm Luật Đất đai nhưng cho đến nay chưa được UBND tỉnh Hà Giang chỉ đạo việc thu hồi theo quy định.

Đất đã giao cho 3 Công ty lâm nghiệp Cầu Ham, Ngòi Sảo, Vĩnh Hảo quản lý sử dụng đã được UBND tỉnh Hà Giang thu hồi điều chỉnh từ 14.213 ha (năm 1999) giảm xuống còn 10.210 ha (năm 2011) nhưng 3 giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đã cấp cho các công ty chưa được thu hồi để điều chỉnh diện tích và tên người sử dụng theo quy định.

Trách nhiệm trực tiếp thuộc Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang; Phó Chủ tịch UBND tỉnh phụ trách, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Hà Giang giai đoạn 2003 - 2016.

- Công tác quản lý, lưu trữ hồ sơ liên quan đến đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường quốc doanh trên địa bàn tỉnh chưa được quan tâm, chú trọng; việc thực hiện đơn giản, không khoa học, không kiểm soát được biến động tăng, giảm diện tích nói chung; đất rừng phòng hộ và đất tại các công ty lâm nghiệp qua các giai đoạn cũng không quản lý được, hồ sơ quản lý đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường của các huyện và các Ban quản lý rừng phòng hộ không được lưu giữ tại Sở Tài nguyên và Môi trường.

3

Trách nhiệm chung thuộc Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang; trách nhiệm trực tiếp thuộc Phó Chủ tịch UBND tỉnh phụ trách, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn; trách nhiệm liên quan thuộc các Ban Quản lý rừng phòng hộ Yên Minh, Hoàng Su Phì, Bắc Mê, Vị Xuyên và các Công ty Lâm nghiệp Cầu Ham, Ngòi Sảo, Vĩnh Hảo qua các giai đoạn 2000 - 2016.

- Việc năm 1993 UBND huyện Bắc Quang cấp 02 Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trái thẩm quyền với tổng diện tích 17,42 ha (Công ty lâm nghiệp Vĩnh Hảo 7,71 ha, Công ty Cổ phần chè Hùng An 9,71 ha) vi phạm Khoản 1, Điều 24; khoản 2, Điều 36 Luật Đất đai năm 1993 cho đến nay chưa được UBND tỉnh Hà Giang chỉ đạo việc thu hồi theo quy định.

- Đất đã giao cho 03 Công ty lâm nghiệp Cầu Ham, Ngòi Sảo, Vĩnh Hảo quản lý sử dụng đã được UBND tỉnh Hà Giang thu hồi điều chỉnh từ **14.213,10 ha** (năm 1999) giảm xuống còn **10.210,61 ha** (năm 2011) nhưng 03 Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đã cấp cho các Công ty chưa được thu hồi để điều chỉnh diện tích và tên người sử dụng theo quy định.

Trách nhiệm chung thuộc Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang; trách nhiệm trực tiếp thuộc Phó Chủ tịch UBND tỉnh phụ trách, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường, Chủ tịch UBND huyện Bắc Quang và Quang Bình; trách nhiệm liên đới thuộc Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Bắc Quang, Công ty lâm nghiệp Cầu Ham, Ngòi Sảo, Vĩnh Hảo, Công ty Cổ phần chè Hùng An (giai đoạn 2005 - 2016).

Nguyên Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang cùng nhiều lãnh đạo Sở, huyện bị nhắc tên vì để "lọt" trách nhiệm trong thời gian công tác

Việc triển khai các quy định của pháp luật về thu tiền sử dụng đất, tiền thuê đất đối với đất có nguồn gốc nông, lâm trường trên địa bàn tỉnh Hà Giang còn chậm, chưa kịp thời. Căn cứ diện tích kê khai của các đơn vị để xác định số tiền phải thu từ cho thuê đất đối với 4 công ty là chưa phù hợp với thực tế sử dụng và các quy định giao đất, cho thuê đất của UBND tỉnh.

“Công tác thanh tra, kiểm tra đối với việc quản lý sử dụng đất có nguồn gốc từ nông, lâm trường chưa được chú trọng. Các cơ quan chức năng trong tỉnh chưa chủ động xây dựng kế hoạch thanh tra, kiểm tra đối với lĩnh vực này. Từ năm 2000-2016 mới chỉ triển khai 4 cuộc tại 4 công ty, còn đối với đất rừng phòng hộ, chưa tổ chức cuộc thanh tra nào. Việc phát hiện vi phạm qua thanh tra chưa được quan tâm, xử lý kịp thời, kết quả xử lý sau thanh tra còn hạn chế” - TTCP chỉ rõ.

“Trách nhiệm thuộc về Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang, Phó Chủ tịch UBND tỉnh phụ trách, Chánh thanh tra tỉnh, Giám đốc các Sở: TN&MT, Sở NN&PTNT, Chủ tịch UBND các huyện: Bắc Quang, Quang Bình, Vị Xuyên, Yên Minh, Bắc Mê và Hoàng Su Phì; giám đốc các công ty Lâm nghiệp Cầu Nam, Ngòi Sao, Vĩnh Hảo và Công ty CP chè Hùng An”, văn bản của TTCP khẳng định.

Được biết, Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang giai đoạn năm 2011 - 2016 là ông Đàm Văn Bông.

Tổng TTCP đã kiến nghị Thủ tướng chỉ đạo Bộ Tài nguyên và Môi trường cùng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xây dựng, kế hoạch, chỉ đạo Hà Giang về quản lý, kỹ thuật và chuyên môn nghiệp vụ để khảo sát, đo đạc, xác định bản đồ chính xác về diện tích, vị trí, phân loại chính xác về đất do các Ban quản lý rừng và các công ty nông, lâm nghiệp đang quản lý, sử dụng.

Về xử lý trách nhiệm Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang, cơ quan thanh tra yêu cầu nghiêm túc kiểm điểm làm rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân có những hạn chế, yếu kém trong công tác chỉ đạo, điều hành, quản lý và sử dụng đối với đất có nguồn từ nông, lâm trường quốc doanh trên địa bàn.

Chủ tịch UBND tỉnh Hà Giang chỉ đạo các Sở Tài nguyên và Môi trường, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Cục thuế, UBND các huyện (Bắc Quang, Quang Bình, Yên Minh, Hoàng Su Phì, Bắc Mê, Vị Xuyên), các ban quản lý rừng phòng hộ,... nghiêm túc kiểm điểm, làm rõ trách nhiệm và xử lý các tổ chức, cá nhân để xảy ra những vi phạm nêu trên.

Thương hiệu và Công luận sẽ tiếp tục thông tin về vụ việc.

Bảo Ngọc